

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström
Utredare
08-5782 95 09
karin.sundstrom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-09-29

1 (3)

Diarienummer
2015/KFN 0088 70

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande avseende motion " Starta Stockholms läns första Hälsoträdgård i Tyresö"

Förslag till beslut

1. Anse motionen besvarad.

Utvecklingsförvaltningen

Britt-Marie Lundberg Björk
Förvaltningschef

Karin Sundström
Utredare

Beskrivning av ärendet

Socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet har inkommit med en motion som handlar om att starta Stockholms läns första hälsoträdgård i Tyresö. I motionen tas upp att personer med psykisk ohälsa ökar och att behoven av olika insatser för behandling, arbetsträning och rehabilitering blir större. Ett förslag är s.k. "grön rehabilitering". Det finns enligt motionen 23 platser i Sverige med hälsoträdgårdar som bedriver verksamhet för bl.a.

personer med psykisk ohälsa. I Tyresö har ”Tyresö Hälsoträdgård” bildats som en ekonomisk förening.

För att förverkliga denna verksamhetidé behövs en plats för att bedriva köks- och hälsoträdgård. Man har uttryckt önskemål om att få använda en del av Albyområdet.

I motionen föreslås:

– Att Tyresö kommun skyndsamt tar fram och erbjuder Tyresö Hälsoträdgård en lämplig plats för ovannämnda verksamhet.

Förvaltningens bedömning

En hälsoträdgård brukar definieras som en trädgård speciellt utformad för att främja hälsa hos en särskild grupp användare. Hälsoträdgårdar kan se olika ut, vara i varierande storlekar och antingen finnas inomhus eller utomhus, men för att kvalificeras som hälsoträdgård måste trädgården ha terapeutisk eller välgörande effekt på användaren. Dessutom måste den innehålla rikligt med naturelement som grön vegetation, blommor eller vatten. Man brukar dela upp hälsoträdgårdarna i två underkategorier: Terapiträdgården och den restaurativa trädgården. I terapiträdgården används trädgårdsaktiviteter som en del av behandlingen. Aktiviteterna sker tillsammans med vårdpersonal och arbetsterapeuter och är en form av arbetsterapi med inslag av odling. I den restaurativa trädgården har naturen den läkande rollen. Trädgården måste därför vara avkopplande och fri från störande inslag. Man ska kunna vistas där på sina egna villkor och i sin egen takt. Restaurativa platser är naturlika miljöer som domineras av vegetation och/eller vatten. Den här miljön är bra för välbefinnandet eftersom den rent mentalt förflyttar besökaren bort från stress och krav, till en värld av stillhet och ro. Självklart är en restaurativ miljö bra för fler än personer i behov av terapi. Den ger positiva hälsoeffekter till alla människor och fungerar inte minst förebyggande.

Kultur- och fritidsnämnden beslutade den 19 augusti 2015 att utlysa ett nytt arrende på Uddby gård, som kan tillträda i mars 2016. Det beslutades i samband med detta om vad som ingår i arrendet och vilka krav som kommunen ställer.

Kommunen har tagit fram en plan för attraktiva Alby, vilket syftar till att Alby naturreservat blir mer attraktivt för fritidsaktiviteter och det rörliga friluftslivet. Åtgärder och förslag i denna genomförs och analyseras nu.

Användningen av marken i Alby friluftsområde behöver utvecklas bl.a. tillsammans med den nya arrendatorn på Uddby gård och med beaktande av andra förslag i planen för attraktiva Alby.

Kommunens syfte med Alby friluftsområde är att den ska vara tillgänglig och hållas öppen för allmänheten. Hela området är planlagt som allmän plats. Det innebär att inte någon del av marken kan utarrenderas.

En hälsoträdgård kan behöva, som nämns ovan, en lugn plats för stillhet och ro, vilket också kan vara svårt att kombinera med syftet för Alby och Uddby gård. I kommuner där en hälsoträdgård har etablerats, som bedriver arbetslivsinriktad rehabilitering finns goda erfarenheter.

Det är samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för vilken mark som eventuellt skulle kunna användas och arrenderas för detta ändamål. I planen för attraktiva Alby finns ett förslag om att anlägga en köksträdgård. Om kommunen väljer att gå vidare med det förslaget och driva den i annan regi än kommunal måste en upphandling genomföras.